

୦୫

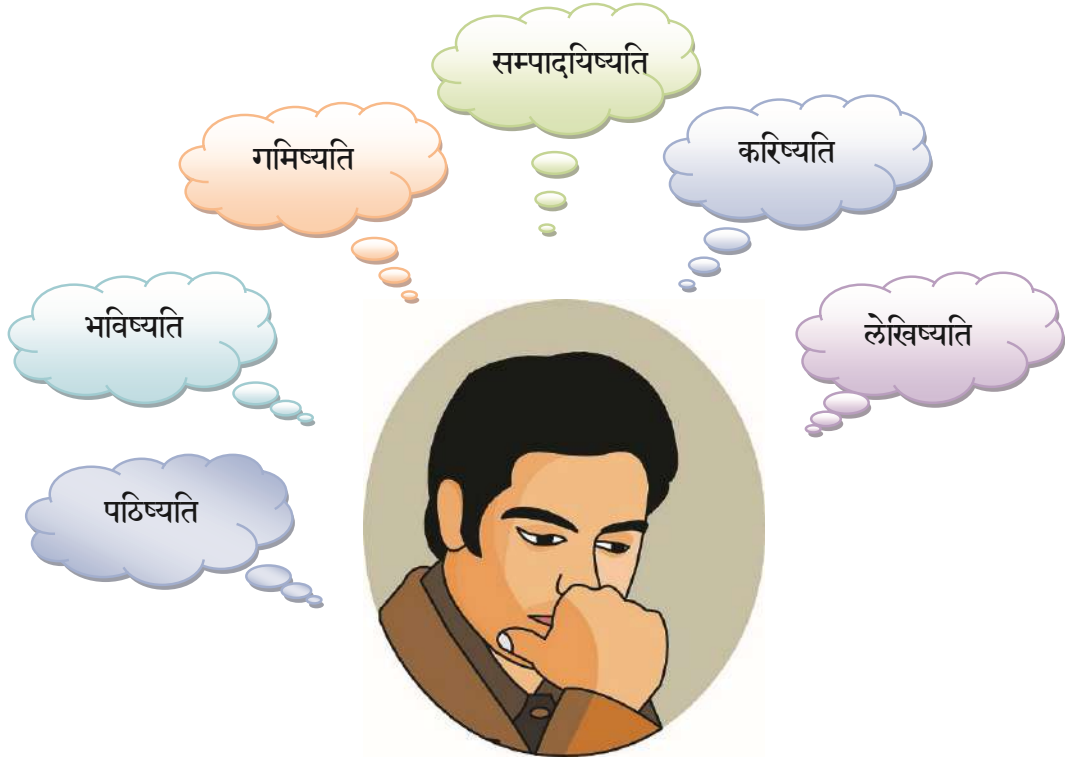
ପଞ୍ଚମ: ପାଠ: ।

ରାତ୍ରିର୍ଗାମିଷ୍ୟତି ଭବିଷ୍ୟତି ସୁପ୍ରଭାତମ୍ ।

କ୍ରିୟାପଦପରିଚୟ: । ୦୨

අନାଗତ କାଳର ଚାଚି ଲକାରର (ଅବିଷୟ ଚାଚି)

ଚାଚି ଲକାରର ଅନାଗତ କାଳର ଡ଼ାକ୍ଷିଣ୍ୟ ଉପାଦାନ କେଉଁ. ତେ ମୋହୋତେ ଧପନ୍ ମେତେକ୍ ସିଢ଼ି ଚୋପ୍ପି ସିଢ଼ି ଅନାଗତ କ୍ରିୟା ମେମିଡିନ୍ ପ୍ରକାଶ ଚି.

ଜନକ: ଚିନ୍ତୟତି ।

୦୧. ମମ ପୁତ୍ର: ସମ୍ୟକ୍ ପଠିଷ୍ୟତି ।

୦୩. ବିଦେଶଂ ଗମିଷ୍ୟତି ।

୦୫. ସମାଜସେବାଂ କରିଷ୍ୟତି ।

୦୨. ବୈଦ୍ୟୋ ଭବିଷ୍ୟତି ।

୦୪. ଘନଂ ସମ୍ପାଦୟିଷ୍ୟତି ।

୦୬. ଗ୍ରନ୍ଥାନ୍ ଲେଖିଷ୍ୟତି ।

ଶୋଭିତେ ରୋଡ଼ା ଗର୍ଭେ ପିଣ୍ଡିକା

ලටි ලකාර ක්‍රියාපද ලාටි ලකාරයන්හි ප්‍රථමපුරුෂ ඒකවචනයෙහි යෙදෙන ආකාරය.

ලිඛති / ධාවති / ගඤ්ඤති ලියයි. / දුවයි. / යයි. චලති / භවති / කරොති ඇවිදීයි. / වෙයි. / කරයි. ජානාති / ගායති දැනීයි. / ගයයි. පිබති / දදාති / තිෂ්ඨති බොයි. / දෙයි. / සිටියි.	භ්‍ය ස්‍ය	ලේඛිෂ්‍යති / ධාවිෂ්‍යති / ගාමිෂ්‍යති ලියන්නේ ය. / දුවන්නේ ය. / යන්නේ ය. චලිෂ්‍යති / භවිෂ්‍යති / කරිෂ්‍යති ඇවිදින්නේ ය. / වන්නේ ය. / කරන්නේ ය. ජ්‍යාස්‍යති / ගාස්‍යති දන්නේ ය. / ගයන්නේ ය. පාස්‍යති / දාස්‍යති / ස්‍ථාස්‍යති බොන්නේ ය. / දෙන්නේ ය. / සිටින්නේ ය.
--	--------------	--

අනාගත කාලය ලාටි (පරස්මෙවෙපද)

ප්‍රත්‍යය සහ නිදර්ශන වර්තැගීම්

	ආකවචනම්	ද්විවචනම්	බහුවචනම්	ආකවචනම්	ද්විවචනම්	බහුවචනම්
ප්‍රථමපුරුෂ	භ්‍යාති	භ්‍යත:	භ්‍යාන්ති	පඨිභ්‍යාති	පඨිභ්‍යත:	පඨිභ්‍යාන්ති
මධ්‍යමපුරුෂ	භ්‍යසි	භ්‍යථ:	භ්‍යථ	පඨිභ්‍යසි	පඨිභ්‍යථ:	පඨිභ්‍යථ
උත්තමපුරුෂ	භ්‍යාමි	භ්‍යාව:	භ්‍යාම:	පඨිභ්‍යාමි	පඨිභ්‍යාව:	පඨිභ්‍යාම:

එහි සිංහල අර්ථය

පුරුෂ	ඒකවචන	ද්විවචන	බහුවචන
ප්‍රථමපුරුෂ	පාඩම් කරන්නේ ය	(දෙදෙන) පාඩම් කරන්නෝ ය	පාඩම් කරන්නාහ
මධ්‍යමපුරුෂ	පාඩම් කරන්නෙහි	(දෙදෙන) පාඩම් කරන්නෙහු	පාඩම් කරන්නෙහු
උත්තමපුරුෂ	පාඩම් කරන්නෙමි	(දෙදෙන) පාඩම් කරන්නෙමු	පාඩම් කරන්නෙමු

අනාගත කාලය ලාටි (ආත්මනේපද)

ප්‍රත්‍යය සහ නිදර්ශන වර්තැගීම්

	ආකවචනම්	ද්විවචනම්	බහුවචනම්	ආකවචනම්	ද්විවචනම්	බහුවචනම්
ප්‍රථමපුරුෂ	භ්‍යතේ	භ්‍යතේ	භ්‍යන්තේ	පඤ්ඤතේ	පඤ්ඤතේ	පඤ්ඤන්තේ
මධ්‍යමපුරුෂ	භ්‍යසේ	භ්‍යථේ	භ්‍යඤ්ඤවේ	පඤ්ඤසේ	පඤ්ඤථේ	පඤ්ඤඤ්ඤවේ
උත්තමපුරුෂ	භ්‍යෙ	භ්‍යාවහේ	භ්‍යාමහේ	පඤ්ඤ	පඤ්ඤාවහේ	පඤ්ඤාමහේ

ලිටි ලකාරය (පරෝක්ෂ ලිටි)

මෙය අතීත කාලයට අයත් ආධ්‍යාත විභක්තියකි. තමන්ගේ ඉඤ්ඤාවට ප්‍රත්‍යක්ෂ නොවූ අන් අයගෙන් ලැබුණු ආරංචි මාත්‍රයක් තවත් අයකුට ප්‍රත්‍යක්ෂ කරලීමේ දී ලිටි ලකාරය භාවිත කෙරේ. සිංහලයේ මෙබඳු ක්‍රියා අගට 'ලු'යන ප්‍රත්‍යය යෙදේ.

रुरोद मम्मलौ विरुराव जगलौ बभ्राम तस्थौ विललाप दध्यौ ।

चकार रोषं विचकार माल्यं चकर्तवक्त्रं विचकर्ष वस्त्रम् ॥

සා මායි ජුකොප ।
අෑ මා කෙරෙහි කීපුනා ලු.

පිතූරාඤ්ඤා සා ජගාම ।
පියාගේ අභිත අෑ ගියා ලු.

ජනනී පත්‍රිකාං තස්‍යේ දදාූ ।
අම්මා පත්‍රිකාවක් අෑට දුන්නා ලු.

සුමාසඤ්ඤා රුරොද ।
නිදාගත් මම අෑඬීමි ලු.

අඤ්ඤාපකො මාං දදර්ශ් ।
ගුරුවරයා මා දැක්කා ලු.

ලිටි ලකාර ක්‍රියාපද ලඛි හා ලිටි ලකාරයන්හි ප්‍රථමපුරුෂ ඒකවචනයෙහි යෙදෙන ආකාරය

ලඳ්	ලඬ්	ලිඳ්	ලඳ්	ලඬ්	ලිඳ්
වදාති	අවදත්	අවාද	චරාති	අචරත්	චචාර
කරාති	අකරාත්	චකාර	දදාති	අදදත්	දදා
ච්චාති	අච්චාත්	චච්චාද	තිච්චාති	අතිච්චාත්	තස්චා
පිච්චාති	අපිච්චාත්	පපා	පච්චාති	අපච්චාත්	පපාච
ච්චාති	අච්චාත්	ච්චා	පතාති	අපතත්	පපාත

ලිටි ලකාරය (පරෝක්ෂ ලිටි) (පරස්මෙපද)

ප්‍රත්‍යය සහ නිදර්ශන වරනැගීම

	ඒකවචනම්	ද්විවචනම්	ච්චවචනම්	ඒකවචනම්	ද්විවචනම්	ච්චවචනම්
ප්‍රච්චමපුරුෂ	අ	අතු:	ච:	චචා	චචාතු:	චචාචු:
මධ්‍යමපුරුෂ	ච	අචු:	අ	චචාච	චචාචු:	චචා
ච්චමපුරුෂ	අ	ච	ම	චචා	චචාච	චචාච

ච්ච සිංහල අර්චය

පුරුෂ	ඒකවචන	ද්විවචන	ච්චවචන
ප්‍රච්චමපුරුෂ	ච්ච	(දෙදෙනෙක්) ච්චචා	ච්චචා
මධ්‍යම පුරුෂ	ච්චච	(දෙදෙනෙක්) ච්චචච	ච්චචච
ච්චමපුරුෂ	ච්චචච	(දෙදෙනෙක්) ච්චචච	ච්චචච

ලිටි ලකාරය (පරෝක්ෂ ලිටි) (ආත්මනේපද)

ප්‍රත්‍යය සහ වරනැගීම් නිදර්ශන

	ඒකවචනම්	ද්විවචනම්	ච්චවචනම්	ඒකවචනම්	ද්විවචනම්	ච්චවචනම්
ප්‍රච්චමපුරුෂ	ච	චාච	චච	චචා	චචාච	චචාච
මධ්‍යමපුරුෂ	ච	චාච	චච	චචාච	චචාච	චචාච
ච්චමපුරුෂ	ච	චච	චච	චචා	චචාච	චචාච

ක්‍රියාකාරකම 5.1

01. **ह** ධාතුව ලාච් ලකාරපරස්මේපදයෙහි වර්තගන්න.

पुरुषः	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
प्रथमपुरुष	हरिष्यति		
मध्यमपुरुष			
उत्तमपुरुष			

ක්‍රියාකාරකම 5.2

01. වර්තමානකාල ඒකවචන ක්‍රියා රූපයන්ට ගැලපෙන අනාගත බහුවචන ක්‍රියාරූපය යා කරන්න. අර්ථ ද ලියන්න.

लट् (වර්තමාන)	लृट्	(අනාගත)
नदति	वदिष्यथ	(.....)
गच्छामि	चलिष्यन्ति	(.....)
वदसि	नदिष्यन्ति	(නාදකරන්නෝ ය.)
क्रीडामि	धाविष्यथ	(.....)
चरसि	चरिष्यामः	(.....)
चरामि	गमिष्यामः	(.....)
चलति	क्रीडिष्यामः	(.....)
धावसि	चरिष्यथ	(.....)

ක්‍රියාකාරකම 5.3

01. ලාටි ලකාර පරස්මෙපද ඒකවචන ක්‍රියාරූපවලින් වාක්‍ය සම්පූර්ණ කර එම වාක්‍ය ද්විවචනයට හරවන්න.

නිදසුන:-

कपिः फलानि खादिष्यति । (වඳුරා ගෙඩි කන්නේ ය.) कपी फलानि खादिष्यतः ।

(වඳුරෝ දෙදෙන ගෙඩි කන්නෝ ය.)

01. शिक्षकः पाठं..... ।	(හදාරන්නේ ය.)	01.
02. शिक्षिका श्लोकं..... ।	(ගයන්නී ය.)	02.
03. बालकाः विद्यालयं..... ।	(යන්නාහ.)	03.
04. कर्मकाराः कार्यं..... ।	(කරන්නෝ ය.)	04.
05. त्वं भोजनम्..... ।	(කන්නෙහි.)	05.
06. अहं वस्त्राणि..... ।	(සෝදන්නෙමි.)	06.
07. अहं सायं गृहं..... ।	(එන්නෙමි.)	07.
08. वयं चलनचित्रं..... ।	(බලන්නෙමු.)	08.
09. वयं पत्रं..... ।	(ලියන්නෙමු.)	09.
10. अहम् अन्नं..... ।	(කන්නෙමි.)	10.

ක්‍රියාකාරකම 5.4

01. සිංහලට පරිවර්තනය කරන්න.

रात्रिर्गमिष्यति भविष्यति सुप्रभातम्

भास्वानुदेष्यति हसिष्यति पङ्कजश्रीः ।

इत्थं विचिन्तयति कोषगते द्विरेफे

हा हन्त हन्त नलिनीं गज उज्जहार ॥

कश्चन भ्रमरो मधु पिबन् कमले उपविष्ट आसीत् । यदा सूर्यास्तो जात तदा कमलं च मुकुलितं जातम् । कमलस्य अन्तो भ्रमरो बद्धो जातः । तादृशो भ्रमरो रात्रिर्पगता । प्रभातं च भविष्यति । ततः सूर्योदयो भविष्यति । कमलं च विकसिष्यति । ततोऽहं गमिष्यामि इति यावत् चिन्तयन् आसीत् । तदा कश्चन गजो तत्र आगत्य तद् भ्रमरयुक्तं कमलम् एव अनाशयत् । एवं स्वप्नं पश्यन् एव भ्रमरो पञ्चत्वं गतः । मनुष्यस्य अपि जीवने एवं भवति खलु कदाचित् ?

ක්‍රියාකාරකම 5.5

01. පහත සඳහන් ධාතුන් ලිටි ලකාර පරස්මෙවෙපදයෙහි පන්තියේ සියලු දෙනා එක් ව ශබ්ද නගා වර්තගන්න. මතකයෙන් කියවීමට හා ලිවීමට ද උත්සාහ කරන්න.

ඛාතව:	ප්‍ර.පු. ඈක.	ප්‍ර.පු. ඞි.	ප්‍ර.පු. බහු.	ම.පු. ඈක.	ම.පු. ඞි.	ම.පු. බහු.	ඊ.පු. ඈක.	ඊ.පු. ඞි.	ඊ.පු. බහු.
√පඞ	පපාඞ	පෙඞතු:	පෙඞු:	පෙඞිඞ	පෙඞඞු:	පෙඞ	පපාඞ	පෙඞිව	පෙඞිම
√පඞ	පපාඞ	පෙඞතු:	පෙඞු:	පෙඞිඞ	පෙඞඞු:	පෙඞ	පපාඞ	පෙඞිව	පෙඞිම
√ස්ඞා	තස්ඞු	තස්ඞතු:	තස්ඞු:	තස්ඞාඞ	තස්ඞඞු:	තස්ඞ	තස්ඞු	තස්ඞිව	තස්ඞිම
√පා	පපු	පපතු:	පපු:	පපාඞ	පපඞු:	පප	පපු	පපිව	පපිම
√කු	ඞකාර	ඞකතු:	ඞකු:	ඞකඞ	ඞකඞු:	ඞක	ඞකාර	ඞකුඞ	ඞකුම
√ඞම	ඞඞාම	ඞඞතු:	ඞඞු:	ඞඞාඞ	ඞඞඞු:	ඞඞම	ඞඞාම	ඞඞිඞ	ඞඞිම

ක්‍රියාකාරකම 5.6

01. පහත කොටුවේ ඇති රුඞ ධාතුවේ හා වස් ධාතුවේ ක්‍රියා රූපයන් නිවැරදි ව භාවිත කරමින් වගුවේ හිස්තැන් පුරවන්න.

රුරොඞ / රුරුඞිම / රුරොඞිඞ / රුරුඞු: / රුරුඞිඞ / රුරුඞතු: / රුරුඞ / රුරුඞඞු: / රුරොඞ
ඊඞාස / ඊඞඞු: / ඊඞුඞිම / ඊඞාස / ඊඞාසිඞ / ඊඞ / ඊඞු: / ඊඞිඞ / ඊඞතු:

පුරුඞ	ඈකඞඞම	ඞිඞඞඞම	බහුඞඞම	ඈකඞඞම	ඞිඞඞඞම	බහුඞඞම
ප්‍රඞමපුරුඞ						
මඞඞුඞමපුරුඞ						
ඊඞුඞමපුරුඞ						

ක්‍රියාකාරකම 5.8

01. පහත කොටුවේ ඇති ක්‍රියාරූප අදාළ ලකාරයන්ට වෙන් කරන්න.

තිष्ठथ / तिष्ठत / अतिष्ठम् / वसामि / वसेयुः / अवसन् / हरिष्यति / पपात / जहास / हसेत् / हसिष्यावः
 / स्मरतु / स्मरन्ति / अरक्षत / रक्षेयम् / ररक्ष / याचिष्यसि / याचताम् / ययाच / पिबामः / पास्यति /
 अपिबः / पिबानि / गच्छन्तु / जगाम / गच्छेम / पठिष्यसि / नयतः / अलिखत् / पचेत्

01. ලට් >	වර්තමාන කාලය >	ස නගරං ගඤ්චති ।
02. ලාට් >	අනාගත කාලය >	ස නගරං ගමිෂ්‍යති ।
03. ලඞ් >	අතීත කාලය >	ස නගරම් අගඤ්චත් ।
04. ලෝට් >	ප්‍රාර්ථනාර්ථය >	ස නගරං ගඤ්චතු ।
05. විධිලිඞ් >	විධි, සම්භාවනාර්ථය >	ස නගරං ගඤ්චත් ।
06. ලිට් >	පරෝක්ෂාතීකාර්ථය >	ස නගරං ජගාම ।

ක්‍රියාකාරකම 5.9

01. පහත කථාවෙහි වරහන් තුළ ඇති ධාතුවලින් අදාළ ලකාරයට අනුව ක්‍රියාරූප නිර්මාණය කොට හිස්තැන් පුරවන්න.

බුද්ධිමාන් කාක: ।

एकः काको आहाराय इतस्ततः । [भ्रम् - लङ्] तदा सोऽपूप-भाण्डाद् एकम् अपूपम् [अप + ह - लङ्] पश्चाद् वृक्षस्य उपरि [अप + विश् - लङ्] । स अचिन्तयत् - "अहो, महद् भाग्यं मम स्वादिष्टम् अपूपं" [भक्ष् - लट् उ. ए.व] इति । तदा कश्चिद् जम्बूको तस्य वृक्षस्य समीपम् । [आ + गम् - लङ्] स काकस्य मुखेऽपूपम्, [दृश् - लङ्] सोऽचिन्तयत् - "केनाऽपि उपायेन अपूपम् अपहरामि । " ततः शृगालस्तं काकम् । [वद् - लङ्] - " मित्र, चिराद् त्वां । [दृश् - लङ्] किं कुशली भवान् ? खगेषु भवान् एव सुन्दरः, सुमधुरो गायकः । कृपया एकं गानम्, [गा - लोट्]

ක්‍රියාකාරකම 5.10

01. පහත සඳහන් වාක්‍ය සිංහලට පරිවර්තනය කරන්න.

01. අහං කදාප්‍යනූතං න වදිෂ්‍යාමි ।
02. සාධව: ස්වල්පමපි පාපං කර්මතීව ලජ්ජන්තේ ।
03. සායාහ්නේ ආමුෆලානි වූෂාද් අපතන් ।
04. මම මාතා තණ්ඩුලාන් ප්‍රක්ෂාල්‍ය භාජනේ ක්ෂිප්වා පච්ඡතේ ।
05. මූර්ක්ස්‍ය මාංසානි වර්ධන්තේ කදාපි ප්‍රජා න වර්ධතේ ।
06. ක්ෂණශ: කණශච්ඡ්‍යේව විද්‍යාමර්ථ ච චින්තයේත් ।
07. යදි කාලේ මේඝා: වර්ෂේයු: තර්හි විපුලං ධාන්‍යං භවේත් ।
08. ත්‍යජ දුර්ජනසංසර්ග් භජ සාධුසමාගමම් ।
09. යදි මාතා නාගච්ඡේත් තර්හි ශිශු: වලිපේත ।
10. ස භූපතිරේකදා කේනාපි පඨගමානං ශ්ලොකද්ව්‍යං ෂුශ්‍රාව ।

ක්‍රියාකාරකම 5.11

01. පහත සඳහන් වාක්‍ය සංස්කෘතයට පරිවර්තනය කොට දේවනාගරී අක්ෂරවලින් ලියන්න.

- 01. අපි උත්සවයට සහභාගිවීමට පාසලට යන්නෙමු.
- 02. ඔබ අද මෙහි පැමිණෙහිවා.
- 03. බාලිකාවෝ උයනෙහි ක්‍රීඩා කොට ගෙදරට පැමිණියෝ ය.
- 04. සාගරයේ ශෝභාව දැකීමට මම එහි ගියෙමි.
- 05. ව්‍යාඥයා ජලය බීමට ඔබමොබ ගියේ ය.
- 06. පියා පුතා දැක මෙසේ කීවේ දු.
- 07. කැලයට යන්න එපා එහි බියකරු ව්‍යාඥයකු සිටියි.
- 08. මිනිසා සැමදා සත්‍යය කිව යුතු ය. බොරු නොකිය යුතු ය.
- 09. මම ඊයේ පියා සමඟ නගරයට ගියෙමි.
- 10. කුරුල්ලෝ ආහාර පිණිස ගසින් ගසට පියාඹති.

किञ्चित्कालोपभोग्यानि यौवनानि धनानि च ।
 තරුණ බව හා ධනය වික කලෙකින් භුක්තිවිද ගෙවී යයි.

कोऽवकाशो विवेकस्य हृदि कामान्धचेतसः ।
 කාමයෙන් අන්ධ වූ සිතැත්තාට විමසිලිමත් වන්නට කවර ඉඩක් ද?

को वा दुर्जनवागुरासु पतितः क्षमेण यातः पुमान् ।
 දුදන්නගේ උගුල්වල හසු වූ කවර පුරුෂයෙක් නිරූපලිත ව ගියේ ද?